

Ugebrev 17 – den 13. - 20. oktober 2009

Det første høje knald får alle i Twin Otteren til lige at rette sig op. Vi kigger ud på vingerne og kan se at et flot ispanser på flere cm er ved at bygge sig op på alt der er eksponeret fremad (vinger, hjul, følere osv.). Piloterne tjekker jævnligt bagud på vinger og propeller og vi stiger og falder mellem 3000 og 4000 m. o. h. for at finde det luftlag hvor overisningen er mindst. Men man kan vænne sig til meget og de høje knald når propellen rammer et løsrevet stykke is og smider det ind mod maskinen bliver efterhånden ignoreret. Vejret er dog i forværring og David og Kiddy (piloterne) beslutter i sidste øjeblik at Zackenberg ikke kan nås i denne omgang. Det bliver en ikke planlagt nat på Daneborg hvor fire små 3-ugers hvalpe må finde sig i at blive taget op og nusset endnu mere end de plejer.

Næste morgen er vejret klaret op og udstyret med gummihamre, alkoholspray og stiger går vi i gang med at afise Twin Otteren. Det er godt nok første gang jeg har fået lov at slå med en hammer på vingen af et fly! Og snart er vi klar til den sidste lille flyvetur til Zackenberg. Alt er snedækket men tæt ved husene dukker alligevel en stribe bar jord op som Jørgen Skafte har formået at holde snefri. To lave overflyvninger og endelig – tilbage på Zackenberg igen.

Vi er fire personer som er ankommet til de sidste par uger af årets sæson. Kirsten Christoffersen er her for at fortsætte indsamling af vandprøver fra søerne – en indsamling der startede med den første forlængede sæson i 2007 og som viste overraskende og spændende aktivitet i søerne på et tidspunkt hvor alt er ved at fryse ind. Henrik Spanggård er her for at hjælpe Jørgen med at lukke stationen forsvarligt ned for vinteren og Magnus Lund og undertegnede er en del af GeoBasis programmet som på denne årstid primært koncentrerer os om sne, klima og drivhusgasser.

På landingsbanen står Line Kyhn og Casper Tai Christiansen lidt nedtrykte over at skulle af sted fra dette storslåede, helt hvide vinterlandskab. Charlotte Sigsgaard og Norbert Pirk sidder på Argo'en klar til at køre de første friske grøntsager i seks uger ind i sikkerhed i varmen. Kort efter er omlastningen af Twin Otteren færdig og da larmen fra motorerne efterhånden dør ud over Young Sund er vi syv personer tilbage på stationen. Vejret er koldt – omkring -15 grader – ingen vind og fuld sol så humøret er højt og skiene og diverse måleudstyr bliver hurtigt fundet frem.

Magnus Lund og jeg er heroppe for at hjælpe med at lukke GeoBasis programmet ned for i år. Magnus er netop startet som forsker ved Danmarks Miljøundersøgelser hvor hans hovedopgave bliver at holde styr på vores resultater fra drivhusgasmonitoringen. Denne inkluderer blandt andet 3 eddy covariance master til kuldioxidmålinger og 2x6 autokamre til metanmålinger her i Zackenberg og i Kobbefjorden i Nuuk. Dertil kommer alle BioBasis' plantefelter hvor der løbende bliver målt kuldioxid i mobile kamre. Til næste år skal GeoBasis tilmed køre gradienttårnet i Rylekærene videre i samarbejde med Lunds universitet så der er nok for ham at sætte sig ind i her på første besøg. Jeg selv er ansvarlig for GeoBasis-programmet og skal sammen med Charlotte sørge for at alt bliver lukket forsvarligt ned og er klar til foråret når det hele igen skal i gang.

Den forløbende uge har derfor gået med snedybde og snedensitetsmålinger, check og download af data fra vores mange klima- og kamerainstallationer samt tilsyn med eddy-master og autokamre. Det sidste i samarbejde med Norbert Pirk fra Lunds Universitet. Norbert har en Geo-radar installeret ved et af autokamrene i et forsøg på at finde ud af hvad der sker i jorden når metanen bliver presset ud under indfrysningen. Desværre ser vi ikke de helt store emissioner som tilbage i 2007 men der er dog stadig klare tegn på en øget emission her under indfrysningen. Nu skal resultaterne hjem og samles med jordtemperaturer og -fugtighed, snehøjde og – densitet så vi kan danne os et samlet overblik.

I går blev snescooterne for første gang anvendt i en efterårssæson i Zackenberg. Tre gange er der faldet sne heroppe allerede så snedækket er lige netop nok til at man kan komme videre ind i dalen med scooterne. Kirsten ville meget gerne have en prøve fra Store Sø og vi skulle sikre data fra vores klimastation i bunden af Store Sødal. Det blev en flot, flot tur i lav sol og -23 grader. Vandet løb stadig stille ved udløbet af Store Sø men selve søen var dækket af 50 cm blankis pyntet hist og her med lidt sneklatter. Og da vandprøven var indsamlet og data fra klimastationen indhentet gik det tilbage mod stationen. I et forsøg på at dæmme op for de tiltagende forkølelser var saunaen i funktion så det var ikke noget problem at få varmen igen. Nu venter så den sidste uge hvor alle de sidste instrumenter skal skrues fra hinanden og hentes ind i sikkerhed på stationen. Landingsbanen har fået ryddet endnu 100 m så den ligger flot og klar og håber på at det ikke blæser op inden vi skal hentes ud i næste uge. Vejrudsigten tegner godt for det men vi får se – her kan alt jo ske.

Mikkel Tamstorf